

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát
Šumavská 519/35, 602 00 Brno**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-1624/25-B
Sp. zn. ČŠIB-S-346/25-B

Název	Soukromá základní umělecká škola UNIVERSUM, s.r.o.
Sídlo	Kořenského 2160/23b, 621 00 Brno
E-mail	info@zus-universum.cz
IČO	25 336 258
Identifikátor	600 003 302
Právní forma	společnost s ručením omezeným
Zastupující	Mgr. Eva Šafářová
Zřizovatel	Ivana Zetková, se sídlem Novoměstská 1392/27, Řečkovice, 621 00 Brno
Místa inspekční činnosti	Jinačovice 73, Jinačovice Kořenského 2160, Brno Plovdivská 2572, Brno
Inspekční činnost na místě	10. 6. 2025 – 12. 6. 2025

Inspekční činnost byla zahájena doručením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu.

Charakteristika

Soukromá základní umělecká škola Universum, spol. s.r.o. (dále „SZUŠ“ nebo „škola“) poskytuje základy uměleckého vzdělávání přípravného, I. a II. stupně ve třech uměleckých oborech. Literárně-dramatický obor již realizován není. Vzdělávání probíhá v hlavním sídle školy a třech odloučených pracovištích.

Školu stabilně navštěvuje 450 žáků, což je stanovený nejvyšší povolený počet. 390 žáků se vzdělává v hudebním oboru, ve výtvarném oboru 45 žáků a v tanečním 15. Nejvyšší počet žáků navštěvuje hru na klavír, dále na kytaru a zobcovou flétnu. Minulý školní rok absolvovalo I. stupeň 13 žáků a II. stupeň 5 žáků.

Od poslední inspekční činnosti v roce 2017 škola rozšířila vzdělávací nabídku o Hru na kontrabas, trombón a skladbu (zahrnuje vlastní komponování žáků a dvakrát ročně autorské klavírní večery). Žáci mohou využít jednou týdně v rámci obsahu vzdělávání hru na Orffovy nástroje pro lepší porozumění rytmu. K atraktivitě vzdělávání přispělo založení školního orchestru. SZUŠ také realizuje Jazzovou kapelu Jazz band Universum. Ve výtvarném oboru provozuje doplňkovou činnost formou kurzů.

Škola rozvíjí spolupráci se Základní školou Brno, Horácké náměstí 13.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Zkušená ředitelka školy (dále „ředitelka“) v úzké spolupráci se zřizovatelkou naplňuje svoji vizi o přátelském prostředí pro vzdělávání žáků. Školu chápou jako prostředí rodinného typu, cílí na prohlubování vztahů mezi učiteli, žáky a rodiči (např. podporou účasti rodičů ve výuce nebo společném hraní na každoročním koncertě). Škole se daří předávat umělecké kompetence v mezigeneračním kontextu a někteří z řad absolventů působí jako pedagogové.

V uplynulém období došlo k výraznému posunu v oblasti řízení školy, a to zejména prostřednictvím cíleného rozvoje kompetencí nově jmenovaných vedoucích pracovníků – vedoucích jednotlivých uměleckých oddělení a systematického delegování části řídicích pravomocí na zástupce ředitelky. Tímto se posílila týmová spolupráce, zvýšila se autonomie jednotlivých pracovníků a důslednější využití jejich odborného potenciálu má dopad na zkvalitnění organizace a plánování vzdělávání (organizace koncertů, postupových zkoušek, kreativní invenci a nápady pro zlepšení činnosti SZUŠ aj.)

Ředitelka aktivně uplatňuje styl řízení založený na principech otevřené komunikace. Prostřednictvím přístupu „otevřených dveří“ podporuje neformální, přímé rozhovory s pracovníky, čímž vytváří bezpečné prostředí pro sdílení názorů a podařilo se ji vybudovat kolektiv nadšených pedagogů.

Odborně kvalifikovaný pedagogický sbor se průběžně vzdělává, což dokládají získané certifikáty o absolvovaném vzdělávání i naplněný roční plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Škole se daří částečně vzdělávání pedagogů financovat z Operačního programu Jan Amos Komenský a to již v druhém cyklu (Šablony 2, 3). Vyučující mají zájem zejména o inovativní formy vzdělávání v nástrojích, pedagogiku v kontextu evropských škol, mezinárodní letní kurzy, řada z nich spolupracuje s Metodickým centrem Janáčkovy akademie múzických umění v Brně. Například ředitelka využila výměnné stáže s pedagožkou jiné základní umělecké školy jako podnět k rozvoji vlastních pedagogických postupů. Své poznatky uplatňuje ve vedení pedagogického sboru, jehož práci monitoruje především denní účastí ve škole, aktivní návštěvou koncertů, třídních přehrávek a akcí školy. Hospitační činnost využívá dle potřeby, v tomto školním roce se jí

podařilo naplnit stanovený plán hospitací, což doložila provedenými hospitačními zápisy, pro jejichž efektivnější využití by bylo vhodné zahrnout také aktivní sebereflexi pedagogů k jejich práci. Přestože ředitelka využívá jako hodnotící a metodické nástroje předhospitační a pohospitační rozhovory, v průběhu inspekční činnosti byla u pedagogů s kratší praxí sledována potřeba větší míry konzultací a cílené podpory v oblasti profesní identity a pedagogického sebevědomí.

Dostatek prostoru pro práci, zázemí pro pedagogy i možnost výpůjčky nástrojů žákům vytváří optimální podmínky pro vzdělávání. Pedagogové jsou dvakrát ročně oficiálně vyzváni k sepsání svých požadavků, a ty se následně daří ve větší míře vedení uspokojit. Pro údržbu starožitných hudebních nástrojů škola využívá služeb odborníka, čímž zachovává především u klavírů kulturní historický odkaz. Za uplynulé období se škole podařilo pořídit tři klavírní křídla a několik finančně nákladnějších hudebních nástrojů. Z podpory Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání v Brně II škola zakoupila kontrabas. Výtvarný ateliér je prostorný s dostatkem světla, úložných prostor i pomůcek včetně knihovny pro teoretickou výuku. K dispozici je také keramická pec. Taneční sál, jenž plní také funkci koncertního sálu nebo učebny hudební nauky, má k dispozici zrcadla, tyče, gymnastický koberec a potřebnou audiotechniku, a tak jsou vytvořeny optimální podmínky pro naplňování vzdělávacího obsahu tanečního oboru.

Přestože je škola profilovaná ve svém školním vzdělávacím programu jako čtyř-oborová, nepodařilo se ji od minulé inspekční činnosti navýšit počet žáků v tanečním a literárně-dramatickém oboru. Škola ho dokonce přestala zcela realizovat. Ve výtvarném oboru je od minulé inspekční činnosti o sedm žáků méně. Ve vzdělávání kolektivní výuky teorie hudby došlo v tomto školním roce k nárůstu žádostí o uvolnění z výuky, což má dopad na osvojení učiva potřebného k hudební praxi. Zhruba 18 % žáků plní docházku do hudební nauky náhradním způsobem. Ředitelka tuto situaci monitoruje a již aktivně vytváří kroky ke zlepšení pro nový školní rok. Hudební obor významně dominuje, což nepodporuje čtyř-oborovou strukturu deklarovanou Rámcovým vzdělávacím programem pro základní umělecké vzdělávání. Ta sice není povinná, nicméně vzhledem k umístění školy v metropoli Jihomoravského kraje, je očekávaná. Rozdílnost akcentu (rozložení) vzdělávací nabídky tak nezajišťuje širší a vyvážený rozvoj zájmu žáků. Přestože se ve své koncepci ředitelka touto problematikou zabývá, rezervou je nevyvážená nabídka vzdělávání, přičemž se standardně očekává, že hudební obor zůstane nejpočetněji zastoupený. Příležitostí ke zlepšení je bezesporu aktualizace reálné vzdělávací nabídky nebo opětovné otevření literárně-dramatického oboru a zatraktivnění obsahu vzdělávání tanečního oboru.

Přijímání uchazečů ke studiu je prováděno transparentně a v souladu se zásadami rovného přístupu. Škola vzdělává vedle žáků nadaných a víceoborových i žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Kvalitu a atraktivitu vzdělávání podporují didaktické materiály, které pedagogové sami vytvářejí. Jedná se např. o obrazový materiál k opěrným písním, nebo partitury pro výuku skladby či hudební aranže pro komorní a souborovou hru či autorské učebnice pro hudební nauku.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Nedílnou součástí vzdělávání ve sledovaných uměleckých oborech byla přátelská atmosféra, vlnitý a přátelský přístup učitelů k žákům. Vyučující žáky průběžně pozitivně motivovali a aktivizovali, uplatňovali empatický a vstřícný způsob komunikace.

Organizace vzdělávání byla přizpůsobena probíhajícími postupovými zkouškami v hudebním oboru. Inspekční činnost se první den zaměřila na jejich průběh. Zkoušky byly organizačně velmi dobře připraveny. Zkušební komise navozovala nestresující atmosféru, prováděla citlivé a objektivní hodnocení na podkladě stanovených hodnotících kritérií. Žáci si vybírali z nabídky povinných skladeb dle své dosažené technické úrovně hry na nástroj a mimo to interpretovali další přednesovou skladbu. Poté pedagogické týmy diskutovaly o výkonech žáků, zohledňovaly jejich speciální vzdělávací potřeby a shodly se na výsledném hodnocení. Žáci úspěšně splnili kritéria postupových zkoušek.

Vyučující byli na výuku připraveni a bylo zřejmé, že ji promýšlejí s dlouhodobými cíli vzdělávání. Současně přizpůsobovali obsahovou náplň individuálním možnostem žáků, podporovali jejich talent i osobnostní struktury, nabízeli jim různorodé a inspirativní podněty k jejich uměleckému rozvoji.

Uplatněné výchovné a vzdělávací strategie během sledovaného vzdělávání v hudebním oboru úspěšně podporovaly rozvoj klíčových kompetencí žáků. Vyučující využívali klasické přístupy i moderní metody práce se žáky, např. společná improvizace žákyně s vyučující ve hře na klavír, používání barevných značek, didaktických pomůcek a zařazení pohybu v rámci přípravné hudební výchovy. Výzdoba tříd vlastními obrázky podporovala podnětnost prostředí v edukativní rovině. Pedagogové využívali při opravě chyb žáků pro rozvoj harmonického myšlení a cvičení sluchové analýzy v úzké vazbě na jejich sebereflexi, posilovali sebedůvěru hráčů na nástroje. Společně hledali řešení, jak zlepšit interpretační úroveň ve hře na klavír, zobcovou flétnu a v sólovém zpěvu, kde vyučující partnerským a přirozeným dialogem dokázala žákyni povzbudit k uvolněnému přednesu a vědomému využití správné pěvecké techniky. Také propojení s teoretickými znalostmi bylo součástí téměř každé sledované hodiny. V rámci výuky hry na keyboard byly sledovány osvědčené didaktické postupy vyučující v uplatnění dostupného hudebního softwaru – automatických doprovodů, a to podporovalo sebepojetí žáka při interpretaci skladby ve stylu honky tonky blues. Ve hře komorní a souborové hry (čtyřruční hry), se práce dařila a byl patrný muzikální prožitek účastníků.

Všichni učitelé vedli hodiny se značným nadhledem a s respektem k zájmu žáků, což se projevovalo vhodným výběrem studovaných skladeb. Nechyběla názorná ukázka ze strany učitele a vzájemná souhra. Příležitostí ke zlepšení je podpora samostatnosti žáků, poskytování prostoru k sebehodnocení a zařazování společné reflexe proběhlé hodiny v individuální výuce ve vztahu ke stanoveným cílům vyučovací hodiny.

V rámci hospitační činnosti byly sledovány dva absolventské koncerty žáků hudebního oboru, kdy interpreti ve hře na klavír, housle, kontrabas či flétnu prokázali své dovednosti a sociokulturní kompetence. Čtyřruční hra klavírního dua dvou žákyň vynikala vysokou interpretační úrovní, souhrou a poutavou, zábavnou dramatickou formou vystoupení.

Výuka hudební nauky probíhá s využitím pracovních učebnic, které vytvořila pedagožka školy, což svědčí o invenci a snaze uchopit toto vzdělávání komplexně a funkčně. Činnostní učení, uplatnění melodických perkusních nástrojů při učení nové stupnice a používání dalších prožitkových aktivit přispěly k příjemnému průběhu vyučování. Sledovaná výuka mladších žáků v učebně odloučeného pracoviště waldorfské školy probíhala v atmosféře s otevřenou komunikací. Většina žáků byla testována ze svých znalostí, žáci, kteří již test

splnili měli možnost pracovat na jiném úkolu. Specifikem výuky bylo přizpůsobení učitele žákům navyklým na waldorfský způsob výuky (dovysvětlování textu, individuální péče, podpora se zvládnutím testového úkolu aj.), což ale nevedlo některé žáky k samostatnosti. Na odloučeném pracovišti v Jinačovicích probíhala výuka formou činnostního učení, pestrého střídání aktivit včetně motivačního hodnocení emotikony. Žáci pracovali se zaujetím, zvládali interpretovat rytmus, kooperovat.

Výuka v tanečním oboru byla sledována v ukázkových hodinách otevřených veřejnosti, kdy bylo patrné výborné vedení žákyň ke klasické baletní technice. Za doprovodu klavírní korepetice vyučující – zkušená tanečnice, napovídala děvčatům taneční prvky. Při jejich provedení bylo důsledně dbáno na správné držení těla a vytváření technických stěžejních návyků pro taneční choreografie. Žákyně respektovaly instrukce a přijímaly princip pozitivní práce s chybou. Vyučující vkládala do výuky vlastní profesní zkušenosti a dispozice, výborně metodicky vedla žákyň k rozvoji hudebně-tanečního cítění, což se projevilo v interpretaci závěrečných tanečků. Ve sledovaných hodinách převládalo pozitivní klima a optimistická atmosféra s vybudovanými podnětnými sociálními vztahy.

Škola předložila portfolio žakovských prací výtvarného oboru, k dispozici byl vyzdobený ateliér, vystavené absolventské práce. Výsledky žáků (především z plošné tvorby) jsou krásné, zdařilé a svědčí o výborném uměleckém vedení pedagožky.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Ke komunikaci se zákonnými zástupci a ke klasifikaci žáků využívá škola elektronický systém. Ne všichni učitelé (vzhledem k detašovaným pracovištím) ho využívají aktivně, někteří mají i třídní knihy v listinné podobě. Škola využívá standardní známkování se snahou dovysvětlit obsah známky. Pro hodnocení na postupových zkouškách vytvořila škola manuál, kterým se jednotliví vyučující řídí. Zahrnuje jak krátké představení žáka, tak důsledný dialog zkoušejících pedagogů nad výslednou známkou. Formativní hodnocení nebo sebehodnocení žáků bylo sledováno zřídka a celkově i ke známkování přistupují pedagogové ne zcela jednotně. Pozitivním trendem je systematická snaha pedagogického sboru o sjednocení přístupů ke klasifikaci a hodnocení žáků. Škola aktivně hledá smysluplné formy hodnocení, které reflektují specifika uměleckého vzdělávání a zároveň přispívají k větší objektivitě, srozumitelnosti a pedagogické účinnosti procesu klasifikace. Pozitivně je hodnocen výběr z povinných skladeb k postupovým zkouškám, což vede k zajištění kvality vzdělávání. Většina žáků dokončí první cyklus studia, druhý je dokončován méně. Nicméně absolventům II. stupně je věnována náležitá pozornost, absolventské koncerty mají standardní úroveň.

Žákům se daří dosahovat výborných výkonů a výsledků, pravidelně se účastní soutěží Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy. Jejich úspěchy na soutěžích základních uměleckých škol na mezinárodní či celostátní úrovni potvrzují vynikající vzdělávací výsledky. V aktuálním období žáci získali čtyři 1. místa v Litvínovském dřevohraní, zlaté pásmo ve Flautohraní v Jindřichově Hradci včetně ocenění pedagoga za cembalový a klavírní doprovod, 2. cenu za hru na zobcovou flétnu v ústředním kole žáků ZUŠ ČR ve hře na dechové nástroje, zlaté a bronzové pásmo ve Svitavském komoření, stříbrné pásmo ve hře na keyboard na mezinárodní přehlídce ZUŠ SR a ČR, ve hře na klavír excelovali žáci v soutěžích Mládí a Bohuslav Martinů, Pianoforte per tutti, Antonín Dvořák mladým (čtyřruční hra).

Škola poskytuje dostatek příležitostí k prezentaci výsledků vzdělávání a k rozvoji kulturních kompetencí žáků vytyčených ve vzdělávacím programu. Od roku 2017 škola pořádá okresní kolo v soutěži hry na kytaru. Mladým houslistům se podařilo v nedávné minulosti vystupovat na Festivalu Mozartovy děti. Kulturní akce se sociálním zaměřením (vítání občánků) pořádá škola pravidelně, významná je v tomto duchu školní jazzová kapela Jazz band Universum, která již druhým rokem vystupuje na barové scéně města Brna v prostorech dohodnutých z invence pedagogů, kteří jsou sami aktivními hudebníky, čímž motivují žáky k praktickému využití naučených uměleckých dovedností.

Škola je aktivní v pořádání kulturních akcí pro veřejnost. Tradicí jsou výchovné koncerty pro mateřské školy, které se podařilo kreativně pojmout jako hru pro malé děti (poznávací aktivitu), čímž motivuje aktéry vzdělávání k zájmu o umění. Žáci se pravidelně účastní Brněnského klavírního mládí. Škola šíří kulturní osvětu formou opakovaných příspěvků v medláneckém a řečkovickém zpravodaji, nově v periodiku městských částí Brna-sever nebo v Brně-Jehnicích.

Závěry

Vývoj školy

- Delegování kompetencí na zástupce ředitelky, jmenování vedoucích hudebních oddělení.
- Rozšíření vzdělávací nabídky, realizace školního orchestru, rozvoj školního pěveckého sboru.
- Zlepšení materiálních podmínek a technického vybavení na detašovaném pracovišti v Jinačovicích.
- Dokupování hudebních nástrojů.
- Nerealizace výuky literárně-dramatického oboru.

Silné stránky

- Rozšířené vedení v oblasti pedagogického řízení školy umožňuje rozvíjet a zkvalitňovat činnosti základní umělecké školy. (1.3)
- Vzdělávací výsledky žáků dokládají kvalitní uměleckou výuku. Zajímavé výchovné koncerty pro veřejnost a mateřské školy motivují děti i žáky zájmu o umění. Vyučující vytváří vhodnou metodickou podporu pro rozvoj uměleckých kompetencí žáků podle jejich individuálních potřeb prostřednictvím zajímavých didaktických pomůcek, autorské učebnice do hudební nauky a improvizčních technik. (5.1) (5.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Realizace vzdělávání uměleckých oborů je nevyvážená, přetrvávající nízký počet žáků v tanečním oboru a ukončená realizace literárně-dramatického oboru limituje potenciál komplexního uměleckého vzdělávání. Hudební obor významně dominuje, a to nepodporuje čtyř oborovou strukturu základního uměleckého vzdělávání, kterou škola deklaruje ve svém školním vzdělávacím programu. (1.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Hledat systematické řešení v oblasti plánování, personálního zajištění organizace
- Zatraktivnit výuku tanečního oboru a využít jeho potenciál.
- Udržet si kvalitu výuky v hudebním oboru a zvýšit motivaci žáků k docházce do kolektivní výuky hudební nauky.
- Zařadit formativní hodnocení a sebehodnocení žáků pro budování sebereflexe.
- Podpořit začínající pedagogy motivující zpětnou vazbou a vhodnou metodickou podporou.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Informace ke škole – aktuální stav (výpis z rejstříku škol a školských zařízení, regionální sběr dat, webové stránky školy, informační systém školy)
2. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví
3. Dokumentace školy podle § 28 odst. 1 školského zákona – stav k termínu inspekční činnosti
4. Koncepce školy pro aktuální období
5. Doklady o hospitační činnosti (plán pro školní rok 2023/2024, 2024/2025, zápisy)
6. Doklady k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků a kvalifikaci zaměstnanců (plán, průběh, zhodnocení, certifikáty)
7. Výroční zprávy školy za školní roky 2021/2022, 2022/2023, 2023/2024
8. Portfolio žákovských prací výtvarného oboru
9. Záznamy prezentace hudebního a tanečního oboru

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna v Registru inspekčních zpráv na webových stránkách České školní inspekce www.csicr.cz.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Marcela Karasová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Blanka Prachařová, školní inspektorka

26. 6. 2025